

SLOVENSKI NAROD.

Izbaja vsak dan, izveniši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 18 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četrstopenjske petiti-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. — Opravništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodnej tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Občni zbor „Narodne tiskarne“.

V nedeljo 8. junija občen zbor „Narodne tiskarne“ v Ljubljani nij mogel zborovati, ker je bilo po pravilih premalo akcij vloženih in premalo akcionarjev udeleženi.

Zatorej se razpisuje nov občen zbor delniškega društva „Narodne tiskarne“ na dan

27. julija 1879

ob 10. uri dopoldne, s pristavkom, da po § 17. društvenih pravil ta novo sklicani občen zbor veljavno sklepa brez ozira na število navzočnih delničarjev in število od njih zastopanih glasov.

Od upravnega odbora.

Za koroške Slovence.

Iz slovenskega Štajerja 14. julija.

[Izv. dop.]

Mnogo se po časnikih čita o političnej zasanosti in o narodnej malomarnosti naših narodno ubozih bratov koroških Slovencev in vedno se toži in toži, da, če bode šlo tako naprej, da v nekaj desetletjih ne bode na Koroškem skoro več Slovencev, nego da se bodo utopili v vedno rastoče germansko morje. Da, mnogo resničnega je na tem in če se bode še na Koroškem nadalje tako godilo, se mora žaloprerokba naposled celó res uresničiti, da si je naš slovenski narod žilav. Pa, dragi rojaki! Mi samo na strani tožimo in javkamo ter pomilujemo na pol vtopljaljoče brate, a da bi jim na pomoč priskočili, da bi jim podali roko ter jih tako gotovega narodnega pogina rešili, ne pride menda nikomur na misel. Tu smo, zdi se mi, podobni možu, ki, imajoč stavbe pri velikej reki, vidi, kako mu mogočna voda vedno in vedno tal in temelj izpodkopa, a ne stori v brambo posestva ničesa, nego, roke križem držeč, čaka, da bi mu pomagali — drugi. Temu možu podobni smo tudi mi. Vedno pričakujemo le preveč pomoči le od zgoraj in vedno terjamo narodne zavednosti od ljudstva, a mu ne damo v roko sredstev in pomočkov, da bi to pot v obljubljeni deželo samo našlo. Če pri tem še v poštev vzamemo agilnost naših nemških narodnih nasprotnikov in ves vladni aparat (vide šole i. dr.), ne smemo se nikakor čuditi, da koroški Slovenci brez pravega vodnika, brez poduka vedno bolj in bolj postajajo žrtva nemškega moloha. Tu nam drugim Slovincem pač veljajo besede: „Videant consules!“ in pa: „gani se vrli ratar, če ti je mar poznega vnuka zahvale!“

Ako torej hočemo, da se ne bo enkrat reklo: „Koroška je bila slovenska“, skrbeti moramo, da dobé Korošci zanesljive vodite-

lje, iskrene prijatelje in prave narodne jim učitelje. Dokler Korošci tega ne dole, nij se nam treba čuditi, ako bo šla pri njih narodna zavednost namesto naprej le vedno nazaj. Pogledimo si le enkrat druge naše slovenske pokrajine! Komu se imamo zahvaliti za izvenredno rodoljubje in disciplinarnost kranjskih deželanov, ki so nam jo zopet pri sedanjih državnih volitvah v tako krasnem svitu pokazali: komu drugemu se moramo zahvaliti, če ne njih voditeljem in učiteljem.

Kdo je učinil, da se tudi na Štajerskem nam na deželi nij več bati, da bi kakov z naše narodnosti nasprotnim programom nastopivši kandidat z lehka prodl? Komu se imamo zahvaliti, da imamo moze nekaj narodnih okrajnih zastopov itd.? — Prouzročitelji vsega tega od dne do dne veselejega stanja so naši vrli voditelji, učitelji in novinarji. Komu se imamo zahvaliti, da so tržaški okoličanski Slovenci postali skoro najzavednejši narodnjaki, ki se kljubu vsemu pritisku in vsem obljubam od nasprotnae strani, kljubu vsej svojej revščini držé vedno kakor skala sredi morja zvesto svojih domoljubnih mož? Mar se némajo to zahvaliti svojim voditeljem v Trstu in slovenskemu novinarstvu? Da so goriški Slovenci, izpostavljeni na skrajnej laškej meji, vendar goreči in zvesti rodoljubi, imajo se zahvaliti svojim buditeljem.

Le koroški Slovenci némajo pravega centra, némajo takega voditelja in učitelja, le koroški Slovenci so osamljeni, le oni so navezani na tihoto ali le na nemške liste, ki, dasi tudi (kakor konservativni organ) v narodnem obziru morda pravični, vendar ljubezni do materinega slovenskega je zika Korošcev Slovencev némajo, temuč celo sicer počasi pa gotovo izpodkopavajo. Treba bi bilo torej tudi koroškim Slovincem mož slovenskih in malega lista, ki bi jih vodil po polji, po kojem veje prijazen naroden slovenski dub; ki bi jim prav po koroško slovensko popularno pokazaval njih prave in njih navidezne prijatelje, ter sploh skrbel za njih dušno in gmotno blagostanje. „Pa uže zopet za nov list pridiguje! Jih li némamo uže itak preveč!“ slišim nekatere govoriti. Ali jaz trdim, da malih lokalnih listov némamo preveč. Preveč je le, da imamo dva večja politična lista, da imamo poleg „Slovenskega Naroda“ še „Slovenca“. O tem pa morda pozneje enkrat. Provincijalni prav mali listi pak so potrebni. In Korošci bi morali za en dober majhen slovenski listič za koroške Slovence skrbeti, če bi prav na 14 dni izhajal. Ker so koroški Slovenci premaloštevilni, in menda smem tudi očitno reči, preubogi, da bi si sami svoj list zadržavali, za to bi stopila na nas druge Slovence naloga jim v pripomoč pristopiti, jim listič vzdržavati pomagati, in tako jih

vzdržavati, ter jim narodno zavest vzbuditi oziroma okrepiti, ravnaje se, po nekoliko predrugeh besedah nepozabljenega dr. L. Tomana:

„K višku, bratje, duše mile!
S slovom, z djanjem vsi za dom!
Kličejo nas slavne Vile
V pomoč bratom Korošcom.“

Od Korošcev pa upamo, da bodo, v poštev jemaje svoje stanje, radovoljno sprejeli našo pomoč, da se potem skupno borimo zoper našega narodnega sovraga. Baš tako pa tudi upam, da se bo moj predlog sprejel od strani onih, do katerih je prav za prav stavljen.

Če ne morejo pa uže v Celovci ustanoviti malega lista, naj sl. lastništvo in uredništvo našega „Slovenskega Gospodarja“, ki na kmetih pri nas tako uspešno deluje, pa ima za to tudi dovolj naročnikov, vzame v svoj delokrog namesto jedinega spodnjega slovenskega Štajerja, tudi še slovenske Korošce. V to svrhu naj si pridobi na koroškem dopisnikov, ozira se v člankih tudi na koroške razmere, in naj sploh skuša, da se bodo v tem listu tudi Korošci kmalu vdomačili. Najbolje je pa, da se oboje uresniči. Korošci, ki imajo uže svojo slovensko tiskarno, naj listič prav za koroške slovenske kmete pisan ustanové, za na 14 dni, a „Gosp.“ naj pomaga in sodeluje. „Slov. Narod“ uže itak dela za vse.

To je torej moj predlog, po kojem, mislim, bi se najlože pri sedanjih razmerah kolikor toliko neugodnih, pri Koroščih budila, širila in krepila narodna zavest.

T. B. H.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 17. julija.

Novi državni zbor bode — kakor se zdaj z Dunaja čuje — prej skupaj stopil, kakor pa deželni zbori, ki se snidejo še le oktobra.

Beremo, da se hoče *Stremayr* še ponujati za ministra in sicer zdaj za „konservativnega“. Bog nas Slovence varuj, da bi bil uslišan! Le gospodu *Stremayru* želimo pokoj in vse dobro, samo nadaljnega ministrovanja ne, ker če on ostane, ostane tudi mi s svojimi terjatvami glede šol n učiteljev nič ne dosežemo.

V *Dalmaciji* so zmagali narodnjaki od devetih volilnih okrajev v osmih; osem hrvatsko narodnih poslancev je izvoljenih; v jednom okraju pa je zmagal, kakor uže povedano, nekov *Rodičev* uradnik, menda pravoslavec ali Srb, dr. *Ivanič*, s pomočjo Srbov obrovačke in kistanjske občine, ki v Dalmaciji nekako čudno in nehvalno rolo igrajo. Ivančev program, ki se obrača na Srbe, obeta: a) Nastojati svojim zastupničkim glasom u svakoju prilici, da srbska narodnost u Dalmaciji svečano priznana bude podpuno ravnopravno u sa drugim narodnostima naše kraljevine;

— b) ulagati svoj zastupnički glas, da zakonito ostvarenje dobiju pravedne želje mojih Obrovačko - Kistanjskih birača, da srbski jezik in srbsko pismo bude uvedeno kao glavni naukovni jezik i pismo u svima školama, koje su u mjestima naše kraljevine, gdje većina Srba stanuje; — c) priznavajući, da su mome izboru najviše Srbi doprinjeli i da su isti Srbi na taj korak se odlučili, što im je sa hrvatske strane opasnost (? Ur.) narodnom imenu prijetila, obvezujem se, da ću pri svakoj zgodni, bilo u slučaju sukoba sa hrvatskom strankom, bilo nezavisno od njih, nastojati, da od svakoga priznana i poštovana bude srbska narodnost u našoj kraljevini, i naprotiv, svojim glasom prosjedovati u svakoj prilici, kad bi se htjelo negirati bića te narodnosti ili vrjedjati značaj njezin; — d) najposlje se obvezujem, da ću svojim zastupničkim glasom odbijati svaki pokušaj, koji bi se učinio za sajedinjenje dalmatinske kraljevine sa kraljevinama Hrvatske i Slavonije; (To je politika zdražbe in razpora, nam vsem južnim Slovanom pogubna! S tako politiko Srbi po magaju le protivnikom Slovanstva. Ur.); u slučaju, kad bi naša monarhija pobjedute zemlje Bosne i Hercegovine anektirala, protiviti se, da jedna ili druga od istih zemalja, bilo posredno ili neposredno, bude sajedinjena sa zemljama ugarske krune, naprotiv, u rečenom slučaju nastojati, da Dalmacija, Bosna i Hercegovina u jedno tijelo sajedinjene, ostanu pridružene zemljama Cislajtanije. Ovu moju izjavu zatvrđujem riječju poštena čovjeka. U Zadru, 6. junija 1879. Dr. G. Ivanić.

Vnanje države.

Bolgarski knez je 13. t. m. imel slovesen vhod v Sifjo. Deset tisoč mož bolgarske narodne vojske je delalo špalir. Na odgovor metropolita je odgovoril knez v bolgarskem jeziku in končal z „živela Bolgarija!“ — Pred odhodom iz Trnovega je knez daroval 200.000 frankov za pogoreca, katerim so se bile pri razsvetljavi ob njegovem prihodu hiše vnele.

V **Rumuniji** še nij konec „judovske krize“. Večina narodne zbornice neče dovoliti, da bi judje v Rumuniji imeli enake državljanske pravice, kakor terja to berlinski dogovor, ki le s tem pogojem priznava rumunsko neodvisnost. Ministerstvo, ki bi rado „Evropi“ ali judom ustreglo, ne vé kaj bi, ali zbornico razpustilo ali odstopilo.

Najnovejše poročilo pravi: Odbor zborničnih sekcij je zavrgel predloge vlade gledé rešitve judovskega vprašanja. Ministerstvo je vsled tega odstopilo. Predsednik zbornice Rosetti je tudi svoje mesto odložil, ali zbornica ga je v drugič volila.

Iz **Aten** poroča „P. Cor.“, da se vlada nagiba zdaj bolj k miru, ker atenski minister za vnanje, Delyannis, misli, da se bode dalo grško vprašanje kljub zavlačevanju od strani turške vlade vendar le mirnim putem rešiti. A velja tudi to, da Grška je premajhena, da bi vstajala zoper vse vlade, ki bodo gotovo rešile svojo besedo, ki so jo dale Grške na brlinskem kongresu v lanskem letu, kjer so se navedli uzroki, zakaj naj se stanje Grške oboljša. Grška ne more živeti, ker je premajhena in vlade so leta 1832 pri sestavljanju Grške storile preveliko napako, ki jo morajo zdaj popraviti. Potem pravi „Pol. Cor.“ na dalje: „Grška mora okrepiti se, da bode kos svojej mejnarodni nalogi, ki se strinja z ojačenjem kulture (?) na jugu Balkana in postavljenjem meje zoper nasilstvo panslavizma (!) In Grki zaslužijo, da se jih reši od sramotilnega podjarmljenja turškega, ker so najbolj kulturezmožni (?) izmej vseh pobalkanskih narodov. Grška naj tedaj popolnoma zaupa vevlastim. Če prav ne bodo od vlad prouzročeni razgovori dovedli k cilju, vendar se sme z gotovostjo trditi, da se bode moral grška vlada vdati narodnej volji.“

V **angleškem** spodnjem zbornici je deljal Bourke, da so Rusi tekem zadnjega časa pričeli operacije pri izlivu Atreka proti ozemlju Teke-Turkomanov. Ruski ministri in grof Šuvalov oporekajo, da Rusi prodirajo proti Mervu.

Na Nemškem zlasti na **Bavarskem** raste separatizem, ki se upira zoper poprnseno nemško jedinstvo. Tako je bil zadnje dni voljen fajmošter v bavarskem Neustadtu dr. Jos. Schäfler, ki je pred volitvijo moral objaviti, da se bode potegoval za popolno samostalnost Bavarske, in da niti v katoliški centru ne bo stopil, ker se mu ta že preveč popustljiv zdi in premehak.

Nemški „Rechtsanzeiger“ javlja imenovanje ministra javnih del Maybacha za načelnika državnega urada za oskrbljevanje državnih železnic; nadalje imenovanje predsednika državnega kancelarskega urada Hofmanna za ministra trgovstva in obrtništva. Minister Falk in Friedenthal sta pak odpuščena iz službe a ohranita si ime državnih ministrov. Višji predsednik šlezjski Puttkammer je imenovan za naučnega ministra, a graščak Lucius za ministra poljedelstva.

Dopisi.

Iz spodnje savinjske doline 14. julija. [Izv. dopis.] Javen list je zrcalo notranjih čutov stranke. V tem zrcalu začeli so se nam in našemu svetu kazati „Abderiti“, katerih „deutsche kultur“ nameraval sem nekdanj opisati. Tega dela sem rešen, ker njih organ „Zillier Zeitung“ — smeli ponos prisiljenih ponemčencev, — rodi zdaj toliko zlahtnega ploda, da ga je celo največjemu surovežu privržencu preveč. V številki 56 ima omenjeni listič zopet toliko grdih, neotesanih izrazov, da se jih za Boga vsak pošten Nemec sramovati, njih ustvarjenike pa z nami vred zaničevati mora. Sramujem se jih ponavljati, vprašam pa te „kulturträgerje“: Ali ste res toliko nezmožni, da bi v poštenih izrazih pisali? Smo Slovenci hudodelniki, če se potegujemo za svoje pravice? Kaj bi storili vi, da bi bili mi na vašem mestu? Ne vprašam ponemčencev, ker ti so v mojih očeh manj kot živinče, katero se ne sramuje in ne taji glasov od svojih staršev naučenih, — ampak poštene Nemce: Kaj je v vaših očeh človek, ki zataji svojo narodnost, ki se je sramuje — ki ne ubrani njenih pravic?

Mislite li „Abderiti“, da s svojo surovostjo dokazujete, da ste Nemci, da ste člani tistega naroda, katerega duševnemu zakladu se svet uklanja? Ste zmožni izprevideti, da skozi ta način celemu nemškemu narodu sramoto delate? Predno pa ošabno kričite „deutscher boden“, vzemite v roke zgodovino, ali vprašajte poštene Nemce o tej stvari, in prepričali se boste, da je to laž. Ta svet je slovenska zemlja, in poštene Slovenci se ne bodemo nikdar sramovali odločno kazati, da biva narod naš slovenski že nad jeden tisoč in dve sto let tu.

Z Goriškega 14. julija. [Izv. dop.] Neki tukajšnji gospod se je potrudil pisati v „N. Fr. Pr.“, kako sijajno „zaupnico“ je dalo tukajšnje slovensko prebivalstvo odgospodarivšej ustavovernej stranki, izvolivši g. Winklerja za svojega zastopnika v državnem zboru. Pa če je oni gospod odkritosrčen, mora priznati, da je narod Winklerja volil, ker je on, živč mejnij, delal za narodov prospeh; kaj tacega narod nij navajen od take gospode. Zato si je to zapisal globoko, da, morda še pregloboko v svoje hvaležno srce in svojo hvaležnost tudi dejanjsko pokazal. Narod je torej volil Winklerja iz hvaležnosti za njegova narodna dela, ne za to, ker je zadnji čas pomagal ustavovernej vladi. Postavili bi bili kakega svojega nemškega ustavaka, vi ustavoverci, stavim, da bi niti jednega glasu ne vjel. Da bi bila tukajšnja narodna stranka strategično organizo-

vana, zmožna bi, v splošnem neredu pa je ljudstvo dalo glasove za g. Winklerja, svojega starega poslanca; in to se tem ložje razlaga, pomislivši se, da vest o vedenji Winklerjevem v zadnjih letih nij prodrla mnogo mej vse seljake in tako je o Winklerju glas ostal v občeh precej neomadeževan. — Da se ime ne ujema vselej z bitstvom, o tem daje dokaz najbolj takozvana „ustavoverna“ stranka. Zove se „liberalno“, pa je nij bolj neliberalne od nje, imenuje se „ustavoverno“, pa nij večjega absolutizma, kakor se je kazal za njenega vladanja. G. dopisnik pometite guoj prej izpred svoje veže, potlej pa le pridite pomagat tudi drugam!

Iz Livna v Bosni 10. julija. [Izv. dopis.] Brali smo v novinah, da je mesto Celovec vlado prosilo, da bi se garnizija celovška pomnožila, in da so Celovčanje pri tej prilici željo izrekli, da bi se slovenski polk št. 17 v ta namen odločil.

Dalje je bilo v celovškem listu rečeno, da, kakor se čuje, bode vlada skoraj gotovo Celovčane uslišala, in pešpolk št. 17, kateri je sedaj v Livnu, v Celovec premestila.

Koliko je na tem resničnega, mi nij znano, a vendar nas ta stvar jako zanima, in bi radi že skoraj izvedeli kaj istinitega. Ali je morebiti v Ljubljani kaj znano o tej stvari? (Ne dosti. Ljublianskemu županu, ki je tudi za garnizono prosil, nij se hotelo nič gotovega obljubiti. Ur.) Mi smo se na novice take vrste že tako navadili, da nobenej več ne verujemo, kajti izkušnje so nas učile, dovolj učile, da nij na take govornice nič držati.

Tu v Livnu smo imeli pretečeni teden veliki letni „pazar“ ali semenj, kateri je trajal od nedelje svetega Petra in Pavla začeni celi teden. Bil je to jako zanimiv semenj, ta pazar, kakor se tukaj zove. Imeli smo priliko občudovati mnogovrstne izdelke orijentalne industrije in obrtnije. Tudi ljudstva je bilo mnogo in mnogovrstnega. Prišli so prodajalci in kupčevalci iz Sarajeva, Carigrada, iz Albanije, Ercegovine, in največ iz bližnje Dalmacije.

Ker imam že ravno peró v roki, ne morem si kaj, da ne bi omenil dopisa iz Livna v „Slovenca“, mislim, da v zadnji številki meseca junija. Gospod pisatelj omenjenega dopisa piše, da se je vojaško nabiranje tu v Livnu že pričelo, in da tukajšnje ženske, jokajoče se po k vojakom vzetem sinu ali bratu, naše posnemajo. A jaz ne vem, kje je g. dopisnik „Slovenčev“ to „važno“ novico vzel, ker jo s tako gotovostjo naznanja. Zagotavljam vas, da tu v Livnu in sploh v Bosni nij bilo še nikakoršnega vojaškega nabiranja, in vlada še nikakor ne misli tega koraka tako hitro storiti. Pač se oglašajo mladeniči bosanski za vstop v vojaške šolske zavode (Caddenschulen etc.), a o kakem rekrutiranju v smislu avstrijske brambene postave nij še duha ne sluha.

Gospod dopisnik „Slovenčev“, ako uže kaj pišete, pišite resnico, ne trosite neresničnih vestij mej svet.

Dalje se bere v omenjenem dopisu „Slovenca“, da Bošnjaki k svojim narodnim veseliam vojaku, ali sploh tujcu ne dovoljujejo vstopa. To je zopet laž. Moralo bi vam g. dopisnik vendar znano biti, da so Jugoslovani uže od nekdanj kakor jako gostoljubni narod znani, kar so tudi v istini, dasiravno vi nasprotno trdite. A jaz sem imel sam priložnost, pri takej narodnej veselici kakor gost

navzoč biti, kjer sem bil s pijačo in jedjo do-
bro postrežen, če tudi nisem „kolo“ plesal.

Priporočam vam torej gospodine dopis-
niče „Slovenca“, da v bodoče, ako še kaj pi-
šete, kako resnično „rečete“, saj pravite, da
je Kranjec za vse dober, za udarit pa naj-
boljši!

Domače stvari.

— („Slovenski Narod“) je bil včeraj
konfisciran zaradi „listka“ „Spomini iz
dijaških let,“ v katerem se pripoveduje, kako
je nekov iz zadnjih volitev znan, pri nas na
Slovenskem v javnej službi stoječ ponemčenec
ščuval zoper Slovence.

— (Nemškutarstvo ščuvanje.) Or-
gan propalega renegata Dežmana „črnega kan-
didata“ in pa plačanega političnega nem-
škega agitatorja v naši slovenski deželi
Kalteneggerja, „Laibacher Tagblatt“ ne neha
hujskati in ščuvati zoper našo slovensko na-
rodno stranko. V predzadnjem listu mu je nov
povod perfidnega ščuvanja zoper narodno
stranko ta žalostni dogodek, da so baje neki
surovi fantalinje (najbrž kupljeni od kacic
„Tagblattovih“ nemškutarjev v Kranji
ali od blizu tam) kamenje metali na Kranjce,
ki so se po noči zadnje nedelje iz Kamnika vo-
zili. Tacih surovežev premore vsaka dežela nekaj.
Tudi Nemci jih imajo mej soboj na cente. Le
berite na pr. izvrstne povesti Jeremijasa Gott-
helfa iz nemškega okraja Bernskega v Švajci,
ki je najbolj omikan okraj nemštva, pa boste
videli, da so mej Nemci ob nedeljah ravno
taki poboji in taki ekcesi — „vaterländische“
jih zovejo — mej kmetskimi fanti, kot pri
nas. Mi take ekcese zmirom obžalujemo, mi
svarimo ljudi pred njimi, in naše duhovenstvo,
naše narodno omikanstvo, naše novinarstvo
želi in govori, da bi se odpravili. Prav Dež-
mana renegata perfidija, potlej nevednost ter
nemška hudobija in zloba njegovih iz nem-
ške tujine v Ljubljano naročenih, udinjanih
in pritepenih plačanih nemških pisaveč
nesramnost je torej, če take obžalovanja
vredne ekscese nam, narodnej stranki in na-
rodnemu novinarstvu pišejo v slabo in v od-
govornost! Če je kdo odgovoren, da v naši
deželi nij uže več omike, so odgovorni le re-
negatje, nemškutarji in tisti usiljivi privan-
drani „ustavoverni“ agitatorji Nemci, ki, kakor
je ondan „Tagespost“ prav dobro povedala,
le svoje osobne želje mej nami iščejo iz-
polniti si, in nas v kultiviranji našega naroda
na narodnej podlogi le zavirajo in intrigirajo!

— (Matura) na tukajšnjem višjem
gimnaziju je bila okončana minolo sredo. Od
33 osmošolcev, kateri so se bili oglasili k
temu izpitu (4 ga nijso delali), jih je napra-
vilo preskušnjo zrelosti 22, mej temi 6 z od-
liko. Pet jih je padlo na 2 meseca, a 6 na
vse leto. Največ jih je padlo iz matematike
in fizike, ker je bil gosp. nadzornik Zindler
zeló strog, in je baš iz svoje stroke posebno
natančno vpraševati dal. Obžalovati je, da se
matematike in fizike po naših srednjih šolah
toliko zahteva, in takó nij moči mladeničem,
kateri imajo sicer sposobnosti dovolj, dovršiti
gimnazij, ter posvetiti se stanu duhovens-
skemu ali pravoslovškemu, medicins-
skemu itd., kar je zeló v škodo nam, ki silno
trebamo domače inteligencije. Dokaz temu je
pomanjkanje duhovnov, notarjev in dr.

— (Matura) na ljubljanskej velikej re-
alki je letos delalo 19 abiturijentov. Trije so
jo naredili z odliko, 11 dobro in 5 jih je palo

na dva meseca. Popolnoma nezrel tedaj nij
bil nihče.

— (Program c. kr. velike realke
ljubljske) ima na čelu jako zanimiv spis:
„Etude sur le roman français du
17e et du 18e siècle“, katerega je v fran-
coskem jeziku spisal prof. Emanuel vitez
Stauber; obseza 36 strani. Učiteljski zbor
je štel poleg direktorja 12 stalnih profesorjev,
2 izprašana suplenta in 1 asistenta. Učencev
bilo je na zavodu v prvem semestru 302, v
drugem 270, mej katerimi je bilo 9 Wald-
herrievih pitomcev in 3 privatisti. Po domo-
vini bilo jih je 99 iz Ljubljane, 85 s Kranj-
skega, 63 iz drugih dolitavskih, 17 iz preko-
litavskih dežel, 5 iz Italije, 1 iz Egipta; po-
veri bilo je 268 rimskih katoličanov in 2
pravoslavna; po materinem jeziku bilo je 135
Slovencev, 111 Nemcev (!), 4 Hrvatje,
3 Čehi in 17 Vlahov. Mej Nemci je se ve da
mnogo tacih, ki so po materi in očetu rojeni
Slovenci, a sedanja politična sistema naredila
je iz njih Nemce, ali vsaj šla jim je na roko,
da so se samovoljno prekrščevali iz domačinov
v tujce. Znanstveni napredek pri dijadih je
jako ugoden: odličnih dijakov je v vseh raz-
redih 16, prvi red jih ima 181, drugi red 42.
tretji red 3, ponavljalno preskušnjo po počit-
nicah smejo delati 3 in dva sta ostala ne-
izprašana. Realca ima jako bogate prirod-
pisne, prirodoslovne, kemiške, geografske in
knjižne zbirke. V poročilu beremo tudi, da
je slovensčina samo „relativ-obligat“ in
to v Ljubljani, v sredi Slovenije! Učili so se
je po ukazu učnega ministra samo tisti učenci,
katerih starši so to posebe zahtevali. Izmej
učiteljev umrla sta letos dva, namreč profesor
Streitman in prof. Kozina, katerih se poročilo
primerno spominja. Ubožni učenci dobili so od
podpornega društva za 391 gl. 85 kr. pod-
pore; poleg tega bilo je še za 2218 gl. 40 kr.
stipendij, katere je uživalo 19 učencev.

— (Matica slovenska) je postala
posestnica hiše banke „Slovenije“; z dopisom
od 28. junija t. l. je c. kr. deželna sodnija do-
volila prepis one hiše v zvezdnem drevoredu
v lastnino „Matičino.“

— (Zbor avstrijskih učenjakov
v človekoznanstvu in prazgodovin-
skih preiskavah) nam je napovedan na
28. in 29. dne t. m. Zborovalo se bode ta dneva
dopoludne od 9. do 12. ure v redutnej dvo-
rani, popoldne oba dneva pa bodo izlet napra-
vili na mirje in močvirje k starodavnim stav-
bam na koléh. Napovedana so dozdej sledeča
predavanja: O najnovejših najdbah šentmar-
jetskih gomil bo govoril g. Dežman, — o sta-
rodavnih lončenih posodah in o razvoji njih
ornamentike prof. Gurlitt, — o imenih kranj-
skih krajev in osob prof. vitez Arnold Lušin,
— prof. Alfons Müllner bo razpravljaj člove-
koznastvene stvari iz doljnega Štajerja, in kako
naj se postopa o delovanji na antropologičnem
in prazgodovinskem polji, — gosp. V. Ober-
mühler bo govoril o predrimskih prebivalcih
Norika, — gosp. M. Scheyer o poganskih rak-
kah v okraji rateškem na Dolenjskem, — g.
Szombathy o kraniometriškem aparatu c. kr.
prirodoslovnega dvornega muzeja dunajskega,
— grof G. Wurmbrand o avstrijskih stavbah
na koléh.

— (Valvazorja) je izšel 61. zvezčič,
obsegajoč nadaljevanje letopisa kranjske dežele.

— (Odpust) je vzel višje sodnije pred-
sednik g. Waser, znani „prijatelj Slovencev“,
zlasti pa Kranjcev, in šel v kopel Radegund.

— (Nemškutarški opat iz Celja),
g. Wretschko naznanja v „Vaterlandu“, da
bode mariborskega „Slovenskega Gospodarja“
tožil. Zakaj neki? Z nobeno pravdo ne opere
on madeža s sebe, da je on, sin sloven-
skega rodú pri zadnjih volitvah delal na to,
da je padel kandidat, za katerega so drugi
njegovi rojaki glasovali, a on je pripomogel
protivnikom!

— (Josip Nolli), znani ljubljanski ro-
jak naš, bivši tajnik in regisseur „dramatič-
nega društva“, pozneje član narodne hrvatske
opere, a zdaj član italijanske vélike opere v
italijanskem Milanu, nastopil je v preteklem
mesecu tam v dveh operah: „La Favorita“ in
„Il Trovatore“ v glavnih ulogah 10krat sê
sijajnim vspehom. Iz privatnega pisma povza-
memo kritike iz 36 brojev v Milanu izhajajo-
čih novin, ki povdarjajo vse jednoglasno nje-
gov lep in simpatičen glas in dobro šolo in
mu obetajo sijajno carriero. Veseli nas, da
moremo javiti to veselo vest o vspehu rojaka
našega, in to v Milanu, ki je prvo mesto Ita-
lije za umetnost petja in središče italijanske
opere. Italijanski časniki, katerih je tu došlo
na njega sorodnike več, govoré v tacih bese-
dah njegovo slavo: Canta e fraseggia bene.
E ben addentro nei segreti dell' arte dell'
canto. Ebbe dei momenti felicissimi e fu applau-
dito. Ebbe cortese accoglienza e seppe farsi
applaudire. Fu applaudito. La sua voce e
buona, buona la sua scuola. Ha voce abba-
stanza bella. Eccellente, applaudito con gran
calore e meritamente. Bellissima voce di ba-
ritono. Prestante e bravo baritono, che há
muneri per fare una brillante carriera. Piacque,
ha bellissimi mezzi vocali e buona scuola. Can-
tante provetto nell' arte e fornito di eccel-
lenti mezzi vocali. Possiede voce robusta, vi-
brata ed estesa, il successo suo e una larga
promessa sul suo avvenire artistico. Ha ottima
voce e buona scuola. Ha bella e sonora la
voce. Dispone d' un organo buono e fu applau-
dito. L' eroe della serata fu il Nolli (v Tro-
vatore) al quall si fece ripetere l' aria, ha ottimi
mezzi vocali. Contribui al buon esisto dello
spettacolo. Il publico fece grandi feste agli
artisti. Tutti festeggiatissimi. Fu moltissimo
applaudito e dovette ripetere la romanza. Ha
fatto un passo da gigante, che bella, niti, da
e robusta voce, fragorosi applausi, splendido
avvenire. Riporto un vero trionfo, e dovette
ripetere fra entusiastici applausi l' aria. Fu
festeggiato. Buona voce ed eccelente metodo.
Un artista com endevole, gusto buono, buona
voce ed intelligenza, itd.

— (Iz Kostanjevice) se piše „Slov.“,
da je 8. t. m. tam bival knezoškof dr. Po-
gačar, in da ga je ljudstvo slovesno sprejelo.
Dopisnik pravi: „Nij je bilo hiše, ki ne bi si
bila preskrbela zelenja, nij je bilo, katera ne
bi bila razsvetlila. Tudi krog mesteca vijoča
se Krka je morala k svečanosti pripomoči.
Naši fantje, pevci, pod vodstvom gosp. ka-
plana so nam napravili nenavadno veselje. Na-
redili so iz čolnov ladijo, nosečo razsvitljene
črke J. P., šli sami vanjo, ter z milo done-
čim glasom vštric farovžu gori in doli počasno
se pomikaje prepevali krasne slovenske pesni
na čast visokemu gospodu. V Kostanjevici zdaj
ne govori nihče o drugem, nego o volitvi
in lepem večeru 7. julija. Vse je navdušeno
za Slovenijo — vse za vero in našega višjega
pastirja. Zato rečem brez skrbi: Kostanjevica
je za našo reč pridobljena za vselej. Zastonj
bode vsak upor nasprotne stranke. Kajti mno-

gim, prej slepim, so se zadnja leta oči odprle. Ljudje so jeli veliko in z veseljem čitati, narodnjaki delajo neumorno, kar je pa še manjkalo, to je storila navdušenost zadnjih dnij — in nemškutarija je pokopana — pokopana, da nikdar več ne vstane!

— (Strela.) Iz Cirknega na Goriškem se nam piše: Denes (15. jul.) zjutraj ob 6. uri je pri nas strela udarila sredi velike naše vasi v neko hišo, ter ubila hišno mater, koja je ravno zajutrek pripravljati hotela. Hiša je pogorela; nevarnost bila je velika. Dobra gasilnica naša pokazala je ljudstvu svojo prekoristno moč. Vrlo pridno obnašale so se posebno naše dekleta, ki so zbužene iz sladkih sanj v naglem teku vodo nosile, ter pogubilnemu elementu meje stavile.

P.
— (Strela.) je užgala 9. t. m. proti 8. uri pod Jakoba Žigona v Zalogu blizu Postonje, ki je tudi pogorel. Škode je 500 gold.

— (Velik požar.) Piše se nam iz Ptuja 15. julija: V nedeljo 13. t. m. okolo 10. ure zvečer nastal je v eno uro od tu ležečej vasi Dornavi ogenj, ter vpepelil 35 gospodarjem vsa njihova poslopja. Ker je ogenj nastal hitro, so ljudje komaj življenje si rešili. Živež in obleka sta jim pogorela večinoma, tako, da sedaj niti najpotrebnejšega živeža in obleke némajo. Večina pogorelcev nij bila zavarovana. Ljudje so res vsega obžalovanja vredni. Od tu so jim poslali nekateri usmiljenci živeža in obleke. Naj se naši sosedje usmilijo teh revežev. Kdor hitro dá, dvakrat dá. — Našim posestnikom pa ne moremo zadosti dopovedati, naj vsak svoja poslopja proti požaru zavaruje.

— (Gospod Žepič,) učitelj deželne kmetijske šole, bo šel v nekatere kraje in ondot v 3 dnevni podučeval o sadjereji. Za to podučevanje sta letos odločena kraja Sežana, in sicer dne 24., 25. in 26. julija in pa Kobarid dne 28., 29. in 30. julija. Poduk bo trajal vsak dan od 10 do 12 ure dopoldne, popoldan je odločen za praktične razkaze. Poduk bo javen in brezplačen in so vabljeni udeležiti se teh kurzov kmetovalci, posebno sadjerejci. Podučevalo se bo: kako pravilno sušiti sadje, kako umno izkoristiti sadje, kako bi se zamogla sadjereja vsestransko razširiti, na pr. po občinskih drevesnicah, z zasajanjem pota, kako naj se novi sadni vrsti pripravljajo, kako drevje sadi in staro oskrbuje.

— (Iz Gorice) se piše v „Nov.“: Pretekli vtorek so se (Labi) hoteli prikupiti slovenskim volilcem in pridobiti glasov svojemu kandidatu, dali so prilepiti po voglih zraven italijanskih pozivov tudi velikanske slovenske plakate z debelimi črkami — priporočajoče njihovega moža. Po pravici naj povemo: ta nedolžna hudobijca nij presunila srca slovenskim volilcem, kateri so brž ko ne premislili, da tista bratovska ljubezen je bila enmalo kosmata; vendar pa — led je razbit, združba je dognana, in po „Isonzo“-vem in njegovih prijateljev prizadevanji — smo zdaj vsi bratje, vsi zavezniki. Tako je tedaj preklicano prokletstvo, ki je do zdaj tlačilo slovenske spise in plakate, in naši slovenski sodeželani in someščani lahko mislijo zdaj, da, če so slovenska oznanila pripuščena, kadar je vseh „Isonzo“-u, ne bodo — gotovo ne — prepovedana, kadar bode — ne gledé na „Isonzo“ — Slovencem samim vseh, prilepiti jih. — Ecco, che l' „Eco“ è l' eco del nostro cuore! — Hočete, da vam povem, kaj se pri nas

Izdatelj in urednik Josip Jurčič.

zdaj, po volitvah, kuha v našej slovenskej politiškej kuhinji? kako se stranke zbirajo in urejajo? kako naš časnik lastnikov in urednikov, uredniki časnika iščejo? kako se sloga in „Sloga“ kuje? Čemu bom to pravil? Saj bode v kratkem vse očitno. Gospoda naša! če stvarite kaj za deželo in narod, bode trpežno, stanovito; če pa samo za stranko ali zase kaj skovate, pojde spet vse rakom žvižgat.

— (Popravek.) V predčerašnjem članku v 13. vrsti spredaj naj se bere „kládivo“ namestu „nakovalo“.

Razne vesti.

* (Dijaški potni listi v Rusiji.) Od početka tega meseca ima na Ruskem vsak tamošnji dijak poseben potni list v obliki knjižice, v kateri je ime dotičnika in odredbe o ponašanju. Za potni list mora vsak dijak plačati 5 kopejk.

* (Volitev Ofenheimova.) Iz Sučave v Bukovini se v „Politik“ piše, kako je bil tam znani Ofenheim voljen. Popis zelo res spominja na volitev Hočevanjevo in Kečljevo. Dopisnik pravi: „Mesta Sučava in Seret sta po večini judovska. Skoz štrnajst dni pred volitvijo smo ga pili, še mene so povabili, če prav nijsem volilec. Po krčmah je bilo vse zastoj, nihče nij delal, kar jedli pa pili so, na račun — Ofenheimova. Po voglih so nabiti plakati z napisi: „Hoch Ofenheim!“ Ko je bil Ofenheim voljen, je prišel v Sučavo. Judje v svojih dolgih suknyah so ga slovesno sprejeli in „hoch!“ vpili. Prizor je bil jako smešen. Zvečer je bila bakljada. Ofenheim se je prikazal in bogat jud poleg Ofenheimova stojč je z balkona zaklical: „Sreit's hoch! morgen geht ein extrazug nach Odebeste um wein.“ Na to zopet navdušeno „hoch!“ vpitje, potem pa so šli zopet pit na račun novozvoljenega poslanca.

* (Blagó carja Ivana Groznega.) Iz mesta Vjazme, v guberniji Smolensk, javljajo „Moskovskim ruskim novimam“ dne 5. t. m. sledečo zanimivost: „Nedavno prišel je v Vjazmo jeden Pras, po imenu Filiner. Šel je k prvim trgovcem v mestu, Kustarevu in Neronovemu, ter jim odkril skrivnost, da ima on neko staro izjavo, v kateri je jasno in določno napisano, da je v šumi mej vaséma Soloviči in Burci v okraju vjazmanskem zakopano blago carja Ivana Groznega. Blago da sestoji od dveh zlatih podkva, jednega zlatega križa 80 funtov teškega in druge zlatnega srebrenine v vrednosti 44 milijonov rubljev. Vsled tega so napravili Filiner, Kustarev in Neronov pogodbo, v kateri so se obvezali, da bodo dali blago izkopati in ga onda mej soboj jednako razdeliti. Ker je pa zemljišče, na kojem je blago zakopano, župnikovo v Solovičih, obvezala se je ona trojca, da bode dala župniku nagrado 15 odstotkov vsega, kar se najde. Zdaj izkopava blago na sto ljudj iz mesta Soloviči in Burci, ali doslej so najdeni samo dve zlati podkvi. Prebivalci cele okolice hodijo na mesto izkopavanja, da vidijo čudo“.

Umrli v Ljubljani.

13. julija: Leopold Hodnik, mesarja sin, 22 m., v Elizabetnej bolnici za otroke, na poljanskej cesti št. 18. — Simon Tyran, na cesti južne železnice št. 1, dete moškega spola, čuvaja na kolodvoru, mrtvo rojeno. —

14. julija: Karolina Trautman, vdova trgovca, 76 l., pred škofijo št. 12, vsled starosti.

15. julija: Feliks Meše, delavec, 76 l., v Kravjej dolini št. 11, vsled marasma. — Franca Detter, hči trgovca, 1 l. 3 m., pod trančo št. 2, vsled vnetja dušnikovih vejic. — Klara Okoren, lejtenta vdova, 41 l., na tržaškej cesti št. 26.

Tujci.

15. julija:

Evropa: Kitinski iz Dunaja. — Kordasch iz Gradca. — Fischer iz Prage.

Pri Slonu: Schüringer iz Dunaja. — Weber iz Trsta. — Obersteiner iz Gorice. — Stefan, Vitrich iz Zagreba. — Vatter iz Dunaja. — Terbuhovič, Bader iz Gradca.

Pri Malicu: Poper iz Dunaja. — Lederer, pl. Palber iz Gradca. — Onderka iz Idrije. — Erker iz Kočevja. — Uranič iz Reke.

Pri avstrijskem cesarju: Feržič iz Sevnice. — Beneš iz Dunaja.

Pri bavarskem dvoru: Schuller iz Trsta. — Vatovec iz Materije. — Franič iz Reke.

Dunajska borza 17. julija.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

notni drž. dolg v bankovnih	66	90	kr.
notni drž. dolg v srebru	68	40	„
glata renta	78	60	„
1860 drž. posojilo	126	50	„
akcije narodne banke	828	—	„
šreditne akcije	271	10	„
London	115	70	„
srebro	—	—	„
šapol	9	20	„
C. kr. cekini	5	49	„
Državne marke	56	70	„

Vsem svojim prijateljem in znancem, osobito bratom „Sokolom“ kličem pri svojem odhodu iz Ljubljane srčni:

„Z Bogom!“ „Na zdravje!“

(320)

Maks Wesiag.

Solska darila.

Ker se bliža konec šolskega leta in so darila pridnim učencem zopet pripuščena, dajem na znanje, da se pri meni dobiva obila zaloga različnih

podučnih in molitvenih knjig,

lepo vezanih in primernih za šolska darila po najnižjih cenah. Tudi se pri meni dobivajo „Dragoljubci“, zbirka podučnih pripovedek, najnovejše delo za šolska darila in šolske knjižnice.

Ob enem priporočam vsem šolskim predstojnikom in gospodom učiteljem svojo bogato zalogo različnih šolskih pripomočkov. Cesar nimam v zalogi, preskrbelo se bode v najkrajšem času in po najnižjej ceni. Spoštovanjem

J. Giontini,

(319—1)

knjigotržec v Ljubljani.

Štev. 9174.

(315—2)

Razglas.

Prihodnji ponedeljek, dne 21. julija t. l. dopoldne ob 11. uri bode pri mestnem magistratu očitna dražba zaradi oddaje 140 sežnjev, 22 palcev dolgih, bukovih drv.

Mestni magistrat v Ljubljani,

dne 11. julija 1879.

Učiteljske službe.

U ovom školskem kotaru jesu izpražnjene sledeće službe:

1. učitelja III. vrste, na jednorazrednoj školi u Brezovici, sa slovenskim učnim jezikom;
2. učitelja III. vrste na jednorazrednoj školi u Tatreh, sa slovenskim učnim jezikom;
3. učitelja III. vrste na jednorazrednoj školi u Rukavcu, sa hrvatskim učnim jezikom;
4. podučitelja na trirazrednoj mužkoj školi u Kastvu, sa hrvatskim učnim jezikom; i
5. učiteljice III. vrste na jednorazrednoj ženskoj školi u Jelšanah sa slovenskim učnim jezikom.

Sa ovimi službami su sruženi dohodci utemeljeni zemaljskim zakonom za Istru od 3. novembra 1874. odnosno od 10. decembra 1878, po kojem oni, koji traže za podeljenje prositi, imaju redno dokumentirane molbenice, ako su jurne u službi, tragom predpostavljene oblasti, ako još ne služe, ravnim putem do 15. avgusta t. g. na ovo c. k. školsko vjeće odpremiti. (307—3)

C. k. kotarsko školsko vjeće Voloska, dne 7. julija 1879.

Rudokopi

s pogodiščino in pomočniki dobé takoj dela v Lepavina-Sokolovačkem premogokopu. Delavci, ki iščejo dela, obrnejo naj se do rudarskega oskrbnitstva štajersko-hrvatskega rudokopa za svetli premog v Lepavini, pošta Sokolovac na Hrvatskem.

Rudokopi so na Zagrebško-Zakanyjskej železnici. (317—1)

Rudarski oskrbnik: Gabrijel Podeschwa.

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.